

Kyrkomusikutställningen i Berlin.

Den 7—31 oktober hölls i Berlin i samband med »Fest der deutschen Kirchenmusik» en av Kunst-Dienst anordnad utställning belysande sambandet mellan kyrkomusiken och de bildande konsterna. En stor fotosamling visade först hur lyckligt nya orglar kunna infogas i kyrkorummen, inte minst där man icke skytt att uppställa »funktionellt» komponerade fasader. I en föreläsning av den bekante kyrkoarkitekten, professor Bartning, visades intressanta akustiska rön, vilka äga samband bl. a. med hans utformande av taken. En stor uppmärksamhet ägnades åt anordningen av små orglar i kyrkorna, vilka de sista åren blivit allt vanligare. För undertecknad har detta länge stått som ett önskemål på svensk mark. I många små landskyrkor intar orgeln med sin skrymmande läktare alltför stor plats och är framför allt i ljudhänseende ofta mycket för stort tilltagen. Tyvärr har man hittills vid ett ev. ersättande av piporglarna icke haft annat att tillgå än de i tonhänseende olämpliga kammarorglarna. På utställningen visade orgelbyggarna Ott (Göttingen) och Shuke (Potsdam) några »positiv», vilka i klanghänseende kunna jämföras med de gamla kyrkorglarna. De betingar en kostnad av 2.000—3.000 RM.

En grupp föremål omfattade skriftbonader och skulpturer, men den viktigaste avdelningen utgjordes av grafiska verk. Här intog psalmböckerna den främsta platsen. Principerna för denna utställning voro desamma som återgivits i en artikel av undertecknad i denna tidskrifts förra årgång sid. 156 f. Klart och tydligt uppvisades, att de bästa förebilderna för textsats, noter samt illustrationer samt för enheten av dessa tre element återfunnes i reformationstidens psalmböcker. Den höga nivån hos det Kling-sportska tryckeriet i Offenbach med dess användning av Peter Jessen-skrift kunde här beundras vid sidan av de gamla trycken.

Bengt Cnattingius.

Till frågan om utgivandet av våra liturgiska musikhandskrifter.

Den svenska liturgiska forskningen har i det längsta nöjt sig med att taga hänsyn till de tryckta källorna, och den bild, som givits av det svenska gudstjänstlivets historiska utveckling, har burit tydliga spår härav genom sitt schematiska, onyanserade skick. Alltför ofta kalkerades den på tyskt mönster. Först under de senaste årtiondena ha härvidlag en förändring inträtt, som givit oss en begynnande föreställning om rikedomar som förut